

Kotouttamispalvelujen järjestäminen seudullisesti

579/04.03.00/2022

TYÖELI 21.12.2022 § 60

Valmistelija Työllisyys- ja hyvinvointipalvelujen päällikkö Jaakko Leskinen, puh. 050 5640 014, jaakko.leskinen(ät)forssa.fi

Sivistysjohtaja Jarmo Pynnönen, p. 050 5965 155, jarmo.pynnönen(ät)forssa.fi

Lain kotoutumisen edistämisestä (2010/1386) mukaiset palvelut tukevat ja edistävät maahanmuuttajan kotoutumista ja mahdollisuuksia osallistua aktiivisesti suomalaisen yhteiskunnan toimintaan. Kotouttamislain tarkoituksena on myös edistää tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä myönteistä vuorovaikutusta eri väestöryhmien kesken. Laki kattaa keskeiset palvelut ja periaatteet sujuvan kotoutumisen edistämiseksi. Kunta vastaa osaltaan palvelujen järjestämisestä.

Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymän (FSHKY) kotoutumispalvelut siirtyvät Kanta-Hämeen hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Nykyisessä toimintamallissa FSHKY:n kotoutumispalvelut on järjestänyt kotoutumista tukevia palveluja kuten esimerkiksi alkukartoituksia, kotoutumissuunnitelmia, ohjausta ja neuvontaa sekä kiintiöpakolaisten vastaanoton koordinointia. Vuoden vaihteen jälkeen nämä tehtävät jäävät kuitenkin keskeisesti kuntien vastuulle ja FSHKY:n kotouttamispalvelut vastaavat kotouttamisesta pääasiassa sosiaalityön ja HVA:n vastuulle kuuluvien palvelujen ja asiakkuuksien osalta.

Valmistautuminen järjestämistapaa koskevaan muutokseen on aloitettu Forssan kaupungin kotoutumispalveluissa yhteistyössä FSHKY:n kanssa keväällä 2022. Vastuunjakoa ja tehtäviä on käyty läpi, suunnittelua on tehty yhteistyönä ja palvelutarjooman kehittämistä on osin hankkeistettu. Lisäksi seudun kuntien yhteyshenkilöitä on tavattu 23.8. ja 20.9., jolloin keskusteluissa on muodostettu palvelujen siirtymisen tilannekuvaa, tunnistettu vaikutuksia kuntien rooliin ja arvioitu palvelujen järjestämisvaihtoehtoja kunnissa. Forssan seudun kunnille on alustavasti ehdotettu vastuukuntamallia, jossa viisi kuntaa sopisivat palvelujen tuottamisesta yhteistyösopimuksella, jossa päävastuullinen toteuttaja olisi Forssan kaupungin kotouttamispalvelut. Yhteistyötä tehtäisiin jatkossakin HVA:n kotouttamispalvelujen, ELY:n, kuntien peruspalvelujen sekä Te-toimiston kanssa ja muiden toimijoiden kanssa. Monialaiset kotouttamispalvelut toimivat tällä hetkellä Kotouttamossa Haudankorvankatu 2:ssa.

Ehdotus yhteistyömalliksi sisältää kunnallisten kotouttamispalvelujen johtamisen, koordinoinnin, keskeisten kotouttamispalvelujen

tuottamisen kaikille seudun maahanmuuttajille, tukipalvelut sekä asiakastietojärjestelmän. Sopimus tehtäisiin toistaiseksi voimassa olevaksi tai määräajaksi vuoden 2024 loppuun saakka kuuden kuukauden irtisanomisajalla ja Kotouttamon toimintaa ohjaisi ohjausryhmä, jossa osallistuvilla organisaatioilla olisi edustus. Palveluista raportoitaisiin kunnille vähintään kaksi kertaa vuodessa. Palvelun kustannustenjako tehtäisiin painottaen kuntien vieraskielisen väestön määrää ja kuntien väestömäärää 50/50-suhteella. Forssan kaupungin kotouttamistyön vuoden 2023 talousarviossa suunniteltu resursointi mahdollistaa yhteistyön aloittamisen.

Seudullisesti toteutettujen kotouttamispalvelujen kustannukset vuonna 2023 olisivat alustavat seuraavat:

Kunta	Vieraskieliset		Väkiluku		50/50 malli		€	€ 4 kuntaa	%	
	Väestö 31.12.	Osuus	Väestö 31.12.	Osuus	Keskiarvo					
Forssa	977	0,74	16 573	0,52	0,63	128 737		63	%	Forssa
Humppila	43	0,03	2 166	0,07	0,05	10 257	10 257			Humppila
Jokioinen	139	0,11	5 046	0,16	0,13	26 907	26 907			Jokioinen
Tammela	123	0,09	5 967	0,19	0,14	28 609	28 609			Tammela
Ypäjä	38	0,03	2 282	0,07	0,05	10 240	10 240			Ypäjä
Yhteensä	1 320	1,00	32 034	1,00	1,00	204 750	76 013	37	%	Yhteensä

Sopimuksen piiriin kuuluvia palveluja olisivat seudun kotouttamisohjelman koordinointi ja seuranta, Kotouttamopalvelupisteen johtaminen, alkukartoitukset ja kotoutumissuunnitelmat, yleinen ohjaus ja neuvonta sekä opastus tiedottaminen mukaan lukien kaikille seudun maahanmuuttajille, kiintiöpakolaisten vastaanoton koordinointi ja vastaanoton viranomaisprosessi sekä infojen ja kurssien järjestäminen. Yhteistyössä valmistauduttaisiin myös kotouttamislain uudistukseen v. 2025 alkaen. Palvelut, jotka eivät lähtökohtaisesti kuuluisi malliin vaan niistä vastaisi jokainen kunta olisivat muut palvelut, valtion korvausten maksatus ja erityiskorvaussopimukset, kiintiöpakolaisten asuntojen vuokraus ja valmistelu sekä kalustaminen, muut kuin Kotouttamon tapahtumat sekä Yhteisötalon järjestötoiminta tai erikseen sovittavat hankeosuudet.

Palveluyhteistyön suunnittelun jatkamiseksi on tarkoituksenmukaista pyytää seudun kunnilta näkemystä mahdollisen sopimuksen valmistelemiseksi sekä käytännön yksityiskohtien ratkaisemiseksi.

Yhteistyösopimus on nähtävänä [liitteessä](#).

Esittelijä

Sivistysjohtaja

Päätösehdotus

Työllisyys- ja elinvoimalautakunta esittää kaupunginhallitukselle, että se

1. hyväksyy osaltaan kotoutumispalvelujen seudullista järjestämistä koskevan yhteistyösopimuksen.
2. pyytää seudun kuntia osaltaan käsittelemään ja hyväksymään sopimuksen.

3. oikeuttaa kaupunginjohtajan tarvittaessa tekemään pieniä muutoksia sopimukseen sekä allekirjoittamaan sopimuksen Forssan kaupungin puolesta.

Päätös

Työllisyys- ja elinvoimalautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.